Podlaskie Wieści Oświatowe

Nr 1 (225) ISSN 1509-3336 styczeń 2020

W numerze:

Kształcenie i wychowanie

,Międzynarodowy Dzień Wolontariusza w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. K. Makuszyńskioego w Białymstoku 3

,, Dla Nieba warto" - Gala Wolontariatu Szkolnych Kół Caritas 2019 5

Każdy ma w sobie coś , co może dać innym 7

Edukacja włączająca. Z edukacji do rynku pracy 8

,,Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki " 10

,, Wybrali kształcenie w zawodzie i są z tego dumni" - Dzień zawodowca w Zespole Szkół Technicznych im . gen. W. Andersa w Białymstoku 11

Wydarzenia

Magiczne dzrewo Słodziaków 12

Od słowa do spotkania 17

.
Wojewódzki Konkurs Krasomówczy..... 19

Niezapomniane jasełka w Szkole Podstawowej w Zabielu 20

,,Idą święta, nie o sms-ie , ale o kartce pamiętaj" 22

Szkolne Obchody Roku Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 2019 Kawalera Orderu Virtuti Militari 23

Są miejsca, czasy, i ludzie, których się nie zapomina 26

Miesięcznik Kuratorium Oświaty w Białymstoku Rynek Kościuszki 9, 15-950 Białystok
tel. (85) 748 48 48, fax (85) 748 48 49, e-mail: kuratorium@kuratorium.bialystok.pl, www.kuratorium.bialystok.pl

Skład kolegium redakcyjnego: Bożena Arłukiewicz, Maryla Boćkowska, Bożena Chomicka Grażyna Czyżewska, Dariusz Daniluk, Tadeusz Halicki, Maritta Kossakowska, Jolanta Broda, Anna Móżdżyńska, Marek Onoszko, Lucja Orzechowska, Krzysztof Ostrowski, Maria Pawełko, Alicja Witkowska .

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów i zmiany tytułów, nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Skład i druk: Drukarnia ARES s.c. R. i A. Józefowicz, ul.Włościańska 58, 15-199 Białystok, tel. 506 043 460,
e-mail: andrzej@aresdruk.pl, www.aresdruk.pl
Nakład: 800 egz.

Międzynarodowy Dzień Wolontariusza w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. K. Makuszyńskiego w Białymstoku

Bezinteresowna praca na rzecz innych to ważny element działalności wychowawczej szkoły. Wolontariat uczy zachowań prospołecznych i wpływa na rozwój emocjonalny młodych ludzi.

W Szkole Podstawowej nr 11 w Białymstoku od wielu lat prężnie działa Szkolne Koło Wolontariatu, które powstało z inicjatywy dyrektor, Bożeny Jolanty Chodynieckiej. Członkami koła są uczniowie klas IV-VIII, głównym koordynatorem jest Beata Dorochowicz. W ramach działalności wolontariatu organizowane są liczne spotkania popularyzujące wiedzę o dobroczynności, służące organizacji zbiórek i akcji charytatywnych. Pomysłodawcami i uczestnikami wielu akcji są rodzice naszych uczniów.

5 grudnia 2019 roku w Szkole Podstawowej nr 11 w Białymstoku odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Swoją obecnością zaszczycili nas znamienici goście, Dariusz Piontkowski, Minister Edukacji Narodowej i Beata Pietruszka, Podlaski Kurator Oświaty. W tym dniu zostały podsumowane projekty realizowane w ostatnich miesiącach przez szkolnych wolontariuszy. Nasi goście aktywnie włączyli się w wykonywanie prac na poszczególnych stanowiskach. Pakowano zebrane przez wolontariuszy maskotki, które otrzymają uczniowie klas pierwszych w ramach programu „Przyjaciel malucha". Podsumowano akcję „Podziel się ciepłem" - pakowano ciepłą odzież dla podopiecznych Caritas Archidiecezji Białostockiej. Ozdabiano i pakowano babeczki upieczone przez wolontariuszy, które zostały dostarczone seniorom z Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowogródzkiej. Na kolejnym stanowisku przygotowywano kartki świąteczne, które przekazano Białostockiej Szkole Nowej Ewangelizacji w ramach akcji „Bożonarodzeniowy gest miłości". Trafiły one do pacjentów białostockich szpitali oraz hospicjów. Wykonywano zakładki do zebranych

przez wolontariuszy książek, które weszły w skład Biblioteczki Jedenastki. Pisano listy do chorych dzieci w ramach akcji „Marzycielska poczta", organizowanej przez Fundację Dobry Uczynek. Przygotowano świąteczne ozdoby, które zostały przekazane pacjentom Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Zapakowano także glicerynowe mydełka, własnoręcznie wykonane przez grupę wolontariuszy. Wręczono je dzieciom z Przedszkola Samorządowego nr 26 jako prezent mikołajkowy.

Uczestnicy spotkania obejrzeli również film poświęcony działalności wolontariatu w SP nr 11. Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski wręczył nagrody laureatom konkursu plastycznego pod hasłem „Serce za serce", którego celem było przedstawienie idei wolontariatu oraz promowanie różnych sposobów niesienia pomocy osobom potrzebującym. Nie zabrakło także słów wdzięczności i życzeń skierowanych do wolontariuszy i ich opiekunów. Ten świąteczny czas utwierdził nas wszystkich w przekonaniu, że bezinteresowna pomoc drugiemu człowiekowi jest bardzo ważna.

Katarzyna Jemioło-Rabiega
wicedyrektor
Szkoła Podstawowa nr 11
z Oddziałami Integracyjnymi
im. K. Makuszyńskiego
w Białymstoku

„Dla NIEBA warto” – Gala Wolontariatu Szkolnych Kół Caritas 2019

Na terenie diecezji ełckiej w ramach Szkolnych Kół Caritas działa ponad 2 tys. wolontariuszy. Międzynarodowy Dzień Wolontariusza ustanowiony został z inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych i funkcjonuje w świadomości społecznej od 1986 r. W tym roku obchodzony był 5 grudnia. Z tej okazji w Ełckim Centrum Kultury odbyła się Gala Wolontariatu. Wydarzenie, w którym wzięło udział ponad 300 wolontariuszy, zorganizowała Caritas Diecezji Ełckiej. W jej trakcie nagrodzeni zostali najaktywniejsi młodzi wolontariusze ze Szkolnych Kół Caritas z terenu diecezji ełckiej. Tytuł „Szkolnego Koła Caritas Roku 2019” przypadł SKC przy Zespole Szkół Sportowych w Ełku. Przyznano także dwa wyróżnienia dla szczególnie aktywnych SKC działających przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Orzyszu i przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wydminach.

Samo to, że pomagamy, daje dużą satysfakcję. Nieraz było ciężko, dużo pracy, ale dajemy radę. Pomaganie daje nam dużo radości – powiedzieli zwycięzcy konkursu „Szkolne Koło Caritas Roku 2019”.

Dzisiejszy dzień przypomina nam, że to co czynimy, co robimy, powinno wypływać z miłości Chrystusowej, a przede wszystkim z posługi dla drugiego człowieka – mówił ks. dr Dariusz Kruczyński, dyrektor Caritas Diecezji Ełckiej.

Centralnym punktem ełckich obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza była uroczysta Eucharystia sprawowana w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Ełku. Mszy św. przewodniczył i homilię wygłosił Biskup Ełcki Jerzy Mazur, który przypomniał w niej ewangeliczne inspiracje wolontariatu wypływające z przykazania miłości Boga i bliźniego.

Jezus Chrystus pragnie, żebyśmy ofiarowali Mu to dobro, które czynimy. Ofiarujmy to dziś na tej patenie, na tym ołtarzu jako wolontariusze pomagający potrzebu-

jącym, ubogim, w swoich parafiach, miastach, na misjach – powiedział biskup. *Być świętym, osiągnąć niebo, to jest najważniejszy cel naszego życia. (...) Powinniśmy modlić się za tych, którym pomagamy. To w ich oczach powinniśmy widzieć niebo. (...) Jeśli nasze myśli, nasze marzenia są o świę-tości, to będziemy czynić wszystko, aby tę świętość osiągnąć* – dodał.

Biskup Mazur tłumaczył zgromadzonym, co to znaczy wznosić budowlę swojego życia na piasku i na skale. Budowla na piasku prędzej, czy później runie, natomiast wznoszona na skale przetrwa wszystko. *Nasze życie powinniśmy budować na dobrym fundamencie – skale, którą jest sam Jezus Chrystus, Ewangelia, Boże Miłosierdzie, Eucharystia, prawda. Budujmy na błogosławieństwach. Miejcie odwagę być błogosławionymi, szczęśliwymi. To jest gotowa droga do świętości.*

Wolontariusze i przybyli goście obejrzeli spektakl pt. „Samotny wśród ludzi". Został on zaprezentowany przez grupę teatralną „ZgiEłk" z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ełku przy Katolickim Stowarzyszeniu Niepełnosprawnych Diecezji Ełckiej. Przedstawienie przygotowane zostało pod czujnym okiem Izabeli Uściłowicz – instruktora terapii zajęciowej, która prowadzi pracownię muzyczno-teatralną.

Ogłoszono także wyniki konkursu pt. „Miłosierdzie drogą do świętości". Spośród 122 prac nadesłanych z 23 placówek oświatowych, nagrodzono 21 osób.

To wyjątkowe święto jest okazją do podziękowania wolon-tariuszom za podejmowany przez nich trud i ogromne zaangażowanie w pracę na rzecz drugiego człowieka – mówił ks. dr Ryszard Sawicki, wicedyrektor ełckiej Cari-tas.

Gala Wolontariatu została objęta patronatem honorowym: J.E. Ks. Bp. Jerzego Mazura – Biskupa Ełckiego, Jerzego Małeckiego – Posła na Sejm RP, Kuratorów Oświaty Podlaskiego i Warmińsko-Mazurskiego. Swoją obecnością galę zaszczycili przedstawiciele władz samorządowych i innych instytucji. Przybyli goście dziękowali wolontariuszom za ich wrażliwość serca, zaangażowanie oraz troskę o ludzi potrzebujących pomocy i wsparcia.

ks. dr Ryszard Sawicki
wicedyrektor Caritas
Diecezji Ełckiej

Każdy ma w sobie coś, co może dać innym

Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku to szkoła zawodowa, w której od wielu lat działa prężnie szkolne koło wolontariatu skupiające w swoich szeregach młodzież otwartą na potrzeby innych. Uczniowie pod opieką Elżbiety Jamiołkowskiej, nauczycielki języka polskiego, biorą udział w różnorodnych akcjach społecznych. Jedną z nich była wizyta w Klinice Onkologii Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku i spotkanie z małymi pacjentami szpitala. Młodzież celowo wybrała datę 5 grudnia, ponieważ tego dnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, święto ustanowione na cześć tych, którzy bezinteresownie pomagają innym.

Obecna podczas wizyty w szpitalu Renata Frankowska, dyrektor Zespołu Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku, zaznaczyła, że takie akcje to w zasadzie codzienność w działaniach uczniów szkoły, a spotkanie z podopiecznymi Kliniki Onkologii było bardzo wyjątkowe, ponieważ poprzedzone zostało zorganizowaną w szkole zbiórką pluszaków oraz materiałów piśmienniczych. Do akcji przyłączyła się cała społeczność szkoły, uczniowie, nauczyciele, co pokazało, że chcemy pomagać i mamy wielkie serca.

Wolontariuszki uczestniczące w spotkaniu przekazywały małym pacjentom zebrane upominki, rozmawiały z rodzicami dzieci, spędzały z nimi czas, odrywając ich na moment od trudnej rzeczywistości. Aleksandra Dera – uczennica klasy czwartej technikum i laureatka XXIII białostockiej edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych" – przyznaje, że takie wizyty, to przede wszystkim ogromna wdzięczność ze strony potrzebujących i satysfakcja, że robi się coś pożytecznego. Z drugiej strony to także trudna praca i zmierzenie się ze swoimi słabościami.

Święta Bożego Narodzenia skłaniają wielu ludzi do pomagania. Takie akcje jak ta, z udziałem wolontariuszy z Zespołu Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku, pokazują, że pomoc nie powinna być w modzie, powinna być oczywista. Pomagać można na wiele sposobów przez cały rok.

Renata Frankowska
dyrektor

Halina Kondratiuk-Chudek
nauczyciel
Zespół Szkół Technicznych
im. gen. Władysława Andersa
w Białymstoku

Edukacja włączająca. Z edukacji do rynku pracy

Wchodzenie (tranzycja) w dorosłość, to istotny moment w życiu każdego młodego człowieka. Trudnym doświadczeniem dla młodych osób jest przejście z bezpiecznego azylu i miejsca dobrze znanego, jakim był dla nich dotychczas system edukacji, do okresu dorosłości. Jednym z ważniejszych zadań w tym okresie jest rozpoczęcie pracy zawodowej, realizacja własnej kariery i utrzymanie zatrudnienia.

Proces przejścia z edukacji do rynku pracy dotyczy wszystkich osób, również z różnego rodzajami niepełnosprawności. Dla nich proces ten jest zdecydowanie trudniejszy. Jedną z przyczyn są różnorodne ich ograniczenia. W zależności od przyczyny, mogą dotyczyć ograniczeń motorycznych (mała i duża motoryka), sensorycznych (wzrok, słuch), umysłowych, psychicznych. Ograniczenia funkcjonalne zazwyczaj dotyczą obszarów: samoobsługi, różnych aktywności, właściwego odgrywania ról (w tym zawodowej) oraz uczestnictwa w życiu społecznym. Nierzadko współwystępuje kilka przyczyn i wówczas mówimy o niepełnosprawności sprzężonej.

Istotą procesu tranzycji powinny być skoordynowane działania różnych służb i instytucji oraz ich ścisła współpraca. Celem tych wszystkich działań ma być przygotowanie absolwenta, ale również jego przyszłego miejsca i środowiska pracy w taki sposób, aby mógł rozpocząć i utrzymać zatrudnienie, by nie musiał doznawać statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy.

Dobroczynny wpływ na niepełnosprawnych pracowników ma **zatrudnienie na tzw. otwartym rynku pracy.** Mogą oni bowiem w pełni wówczas uczestniczyć w zawodowym i społecznym życiu, a tym samym spełniony jest ważny cel, jakim jest integracja (włączanie) zawodowo-społeczna. Otwarty rynek pracy, to również większy wybór stanowisk i firm, w których osoba z niepełnosprawnością ma możliwość poszukiwania zatrudnienia.

Inną formą zatrudnienia jest **zatrudnienie wspomagane**. *Zatrudnienie wspomagane to zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz innym grupom zagrożonym wykluczeniem w uzyskaniu i utrzymaniu płatnego zatrudnienia na otwartym rynku pracy* (Europejska Unia Zatrudnienia Wspomaganego 2005). Koncepcja takiego zatrudnienia pojawiła się w Ameryce Północnej w latach 70 – tych, w Europie została spopularyzowana pod koniec lat 80 – tych XX wieku. Trzy elementy są w niej fundamentalne i niezmienne:

1. praca odbywa się na otwartym rynku pracy, gdzie osoby niepełnosprawne są zwykłymi pracownikami, zatrudnionymi na takich samym warunkach, jak każdy inny pracownik na tym samym stanowisku;
2. wynagrodzenie współmierne do nakładu wykonywanej pracy;
3. pracownik taki otrzymuje ciągłe, zgodne z potrzebami wsparcie indywidualne od wyznaczonej osoby dorosłej, wykonującej pracę zawodową w tym samym miejscu i dodatkowo za to wsparcie wynagradzanej.

Przedsiębiorstwem o specjalnym statusie prawnym, przystosowanym do zatrudniania osób z wyższymi stopniami niepełnosprawności są **Zakłady Pracy Chronionej**. Głównym ich celem, oprócz wypracowania zysku, jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, które miałyby problem z wykonywaniem swoich zadań w zwykłym zakładzie pracy. Przedsiębiorstwo takie musi zatrudniać przynajmniej 50% pracowników z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, w tym co najmniej 20% ogółu zatrudnionych muszą stanowić osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności albo co najmniej 30% pracowników muszą stanowić osoby niewidome, psychicznie chore lub upośledzone umysłowo, zaliczone do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Zakłady pracy chronionej:

- zapewniają pielęgniarską i lekarską opiekę na terenie zakładu;
- gromadzą i zarządzają środkami

zakładowego funduszu rehabilitacji zawodowej oraz organizują i prowadzą rehabilitację pracowników niepełnosprawnych;

-zapewniają dostępność budynku i dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnością;

-ponoszą dodatkowe koszty związane z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, do których zaliczają się m.in. koszty zwolnień na specjalistyczne badania czy transportu.

Spółdzielnia socjalna, to rodzaj spółdzielni pracy, wykorzystującej dobrowolną pracę członków w celu społecznej i zawodowej integracji. Członkami spółdzielni socjalnej muszą być co najmniej w 50% osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Ustawowo celem spółdzielni jest powrót do uregulowanego życia społecznego i aktywności na rynku pracy jej członków. Każdy z członków musi być zatrudniony na umowę o pracę. Obszary działalności spółdzielni pracy mogą być różne (kawiarnie, gastronomia, prace porządkowe, prace remontowe, zdrowa żywność, np. miody, sery…). Spółdzielnia socjalna może prowadzić działalność społeczną, kulturalno-oświatową oraz społecznie użyteczną – zarówno na rzecz swoich członków, jak również środowiska lokalnego.

Wyodrębnioną organizacyjnie oraz finansowo jednostką tworzoną w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, niepełnosprawność intelektualną lub chorobę psychiczną jest **Zakład Aktywności Zawodowej**. Jednym z warunków, jakie musi spełnić organizator w celu uzyskania statusu zakładu aktywności zawodowej, jest zatrudnianie co najmniej 70 % osób niepełnosprawnych oraz przystosowanie obiektów, a także użytkowanych przez zakład pomieszczeń do przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Ważnym elementem jest także uwzględnienie potrzeb zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania ich stanowisk pracy oraz pomieszczeń higieniczno–sanitarnych (toalet, stołówek) i ciągów komunikacyjnych.

Placówkami stwarzającymi osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia są **Warsztaty Terapii Zajęciowej**. Warsztaty nie są placówką samodzielną, ale stanowią część większej struktury organizacyjnej wyposażonej w osobowość prawną lub posiadającej zdolność do czynności prawnych. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty. Celem WTZ jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Jak już pisałam w poprzednich artykułach dotyczących edukacji włączającej, uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami są dużym wyzwaniem dla naszego systemu edukacji. Wymagają dostosowania ścieżki edukacji do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Potrzebują też wyjątkowo dobrze zaplanowanego wsparcia w procesie tranzycji z edukacji do rynku pracy. Bardzo ważną rolę odgrywa tu dobrze zaplanowane i realizowane w szkole doradztwo zawodowe. O tym w kolejnym numerze Podlaskich Wieści Oświatowych.

Jolanta Broda
st. wizytator
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

W artykule wykorzystano:

-„Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole”, red. naukowa I. Chrzanowska, G Szumski, 2019;

-„Niepełnosprawność – wybrane problemy i definicje” Otrębski W. 2018

-Monika Gołubiew – Konieczna „Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w doradztwie zawodowym w szkole ogólnodostępnej” - materiały szkoleniowe, 2019

„Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki”

Współczesna szkoła ma przed sobą wiele wyzwań wynikających z intensywnych przeobrażeń w świecie. Stale usprawniane standardy nauczania, dynamiczny rozwój multimediów oraz zmiana postrzegania osoby nauczyciela powoduje odejście od schematycznych, tradycyjnych metod oraz działań. Dotyczy to także szeroko pojętego czytelnictwa. Dzieci coraz rzadziej sięgają po książki w wersji papierowej, zastępując je treściami, które znajdą w Internecie. Aby zachęcić najmłodszych uczniów szkoły podstawowej do aktywnego spędzania czasu przy książce, klasa I podjęła się udziału w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym „Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki”.

Inicjatywa ta ma na celu wsparcie rozwoju czytelnictwa uczniów klas I-III, jak też rozbudzenie ciekawości literackiej. Poprzez udział w proponowanych zadaniach oraz przedsięwzięciach zainicjowanych przez nauczyciela, uczniowie doskonalą umiejętność czytania ze zrozumieniem, aktywnego słuchania, a także rozwijają wyobraźnię literacką. Działania w ramach projektu oparte są na trzech modułach. W każdym z nich wybierana jest jedna pozycja – „lekturka”, która jest czytana oraz omawiana na wiele różnorodnych sposobów. Zadaniem nauczyciela jest zachęcenie do samodzielnego poznawania świata książki, jej tajników. Jest to możliwe poprzez wykonywanie zaproponowanych w projekcie działań, ale także takich, które powstają na bieżąco i są improwizacją prowadzącego. Uczniowie poprzez wykonywanie zadań nie tylko zaspakajają i rozwijają potrzebę czytania, także kształtują wiele sprawności oraz umiejętności.

Projekt ten jest także okazją do zdobywania wielu informacji z różnorodnych dziedzin nauki oraz poznawania otaczającej nas rzeczywistości. Podczas omawiania lektury „Drzewo do samego nieba” Marii Terlikowskiej dzieci wskazały głównego bohatera oraz postacie drugoplanowe, poznały wiele gatunków drzew, szacowały ich wysokość, zgłębiły ich budowę czy zdobyły wiadomości dotyczące warstw lasu oraz żyjących w nim zwierząt. „Lekturki spod chmurki” to również rozwijanie sprawności manualnych: papieroplastyka, wycinanie różnorodnych kształtów, zabawa fakturami oraz teksturami, kolorem. Podczas dobierania zadań zostały także wplecione ćwiczenia usprawniające rękę wiodącą. W trakcie realizacji działań było także miejsce na aktywne słuchanie

muzyki.

Udział w projekcie jest również okazją do rozwijania umiejętności społecznych. Uczniowie aktywnie oraz wspólnie spędzają czas. Integrują się ze sobą poprzez pracę w grupach czy parach, rozmawiają ze sobą, utrzymują kontakt. Podczas omawiania rozdziałów opracowywanej lektury słuchają swoich wypowiedzi, wyrażają własne opinie. Dzieci zapraszały także inne osoby do wspólnego czytania oraz omawiania pozycji książkowej. Z przyjemnością tworzyły zaproszenie, chętnie słuchały czytanego tekstu, wspólnie odpowiadały na zadawane pytania.

Projekt „Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki" to wspaniała inicjatywa będąca pretekstem do działań pozwalających na twórcze i nieszablonowe podejście do „zwykłego" czytania książek. To bodziec, który poprzez różnorodne działania daje wiele możliwości nie tylko nauczycielowi, lecz także uczniowi w poznawaniu oraz doświadczaniu świata fikcji literackiej, jak również otaczającej rzeczywistości.

Anna Woszczenko
nauczyciel
Szkoła Podstawowa nr 10
w Białymstoku

„Wybrali kształcenie w zawodzie i są z tego dumni" – Dzień zawodowca w Zespole Szkół Technicznych im. gen. W. Andersa w Białymstoku

4 grudnia 2019 r. w Zespole Szkół Technicznych w Białymstoku społeczność uczniowska, współpracujący ze szkołą przedsiębiorcy oraz uczniowie białostockich szkół podstawowych wzięli udział w wydarzeniu promującym kształcenie zawodowe. Celem spotkania było pokazanie młodzieży, że wybór szkoły zawodowej, to wybór edukacji na czasie.

W szkole zagościł nastrój twórczego wysiłku. Uczniowie kierunków kształconych w Technikum nr 3 oraz Branżowej Szkole I st. nr 3 pod kierunkiem nauczycieli zawodu prezentowali młodszym kolegom swoje umiejętności i dokonania. Prezentacje przybrały formę konkursową, gdzie uczniowie szkół pod-stawowych mieli szansę w realny sposób doświadczać zawodu. Było wbijanie gwoździ, struganie desek, składanie szafek, dekorowanie pierniczków, stołów a także uczestnictwo w turnieju gier komputerowych przygotowanym przez uczniów nowego kierunku - technik programista. Młodzież miała szansę poznać specyfikę zawodów branż, w których kształci szkoła: gastronomicznej, drzewnej, mechanicznej, kolejowej oraz IT.

ZST realizuje kształcenie na kierunkach zamówionych przez przedsiębiorców, stąd podczas wydarzenia nie mogło ich zabraknąć. Na forum zaprezentowały się firmy Adampol, Gastrostrefa, Nibe – Biawar, Lambud, Eco, Forte.

Szkoła zawodowa stwarza uczniom optymalne warunki do rozwoju ich kariery zawodowej. To tutaj mogą rozwijać swoje pasje i zainteresowania.

Według Daniela Świętochowskiego – menagera firmy Gastrostrefa takie spotkania są niezbędne, by pokazać młodym ludziom, jak wygląda i z czym się wiąże praca w konkretnym zawodzie.

Tematyka spotkania nie pominęła też zawodów przyszłości związanych np. z elektromobil-

nością czy programowaniem i konstrukcją dronów. Merytorycznie zaprezentowali to członkowie koła naukowego Wydziału Elektrycznego Politechniki Białostockiej i prezes Fundacji Kierunkowskaz.

Zdaniem Iwony Masalskiej, doradcy zawodowego w Zespole Szkół Technicznych - młodzież musi mieć świadomość, że dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość będzie wymagać od niej coraz to nowych kompetencji oraz umiejętności i trzeba być gotowym do nauki przez całe życie.

Impreza miała zachęcić młodych ludzi do wyboru kierunków zawodowych i powoli przełamywać stereotypy, że szkoła zawodowa jest przeznaczona tylko dla najsłabszych uczniów.

Renata Frankowska
dyrektor szkoły
Iwona Masalska
doradca zawodowy
Zespół Szkół Technicznych
im. gen. Władysława Andersa
w Białymstoku

Magiczne drzewo Słodziaków

Magiczne Drzewo Słodziaków wykonane przez uczniów klasy II a ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Łomży zostało wyróżnione w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez sieć sklepów Biedronka w ramach akcji "Szkolne Przygody Gangu Słodziaków".

W konkursie, którego celem było zaszczepianie w dzieciach pasji do czytania oraz uwrażliwienie na kwestie ekologiczne, wzięło udział 3480 klas z 2239 szkół podstawowych z całej Polski.

Drugoklasiści z Jedynki pod kierunkiem wychowawczyni wspólnie wykonali dekorację z materiałów, które nadają się do recyklingu. Uczyli się zasad segregowania odpadów i włączyli się w obchody Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania, wykorzystując w tym celu opowiadania o przygodach Słodziaków. Codziennie też czytali w domu wybrane przez siebie książki.

Kilka dni przed świętami nadeszła przesyłka z nagrodami, a dzieci spotkały się ze Słodziakami pod innym magicznym drzewem – choinką. W role Mikołajów

wcieliły się panie dyrektorki, które wręczyły wszystkim nagrody ufundowane przez organizatora - dyplomy, książki o przygodach Słodziaków, pluszaki, zestawy długopisów i ekologiczne broszurki. Upominki sprawiły dzieciom dużo radości. Ważne jest przy tym, że wspólnymi siłami stworzyły ciekawą pracę i przekonały się, że można stworzyć "coś z niczego". Mamy nadzieję, że wszystkie doświadczenia z udziału w akcji zainspirują dzieci do dbania o najbliższe środowisko i rozwiną pasję do czytania książek.

Joanna Kossakowska
nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej
Szkoła Podstawowa nr 1 w Łomży

Stypendyści Prezesa Rady Ministrów i Ministra Edukacji Narodowej odebrali dyplomy

Doniosła uroczystość wręczenia dyplomów tegorocznym stypendystom Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Edukacji Narodowej odbyła się 13 stycznia br. w sali konferencyjnej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku. Gospodarzem uroczystości była Beata Pietruszka – Podlaski Kurator Oświaty. Zabierając głos pani kurator pogratulowała sukcesów, które są przede wszystkim wynikiem ogromnego wysiłku, jaki młodzież wkłada w naukę. Stwierdziła, że nie byłoby efektów bez silnego wsparcia ze strony rodziców oraz skutecznej pracy nauczycieli szkół, z których wywodzą się najlepsi uczniowie. Im również pani kurator przekazała należne słowa podziękowań.

Głos zabrał też główny gość uroczystości – Dariusz Piontkowski Minister Edukacji Narodowej. Gratulując stypendystom sukcesów stwierdził, że jest zaszczycony mogąc osobiście wręczyć dyplomy najlepszym uczniom naszego województwa. Zwrócił także uwagę na ważną rolę kadry pedagogicznej szkół w ukierunkowaniu młodzieży na kształcenie i rozwijanie zainteresowań. Życzył stypendystom wytrwałości w dążeniu do osiągania kolejnych sukcesów.

Gospodarzem miejsca był Bohdan Paszkowski - Wojewoda Podlaski, który na prośbę prowadzących, również zabrał głos. Przyłączając się do wcześniejszych gratulacji, dodał, iż ma nadzieję, że młodzież skutecznie zainwestuje nabywaną wiedzę i umiejętności w dalszy rozwój osobisty, a później wykorzysta do pracy na rzecz

Uroczystość wręczenia dyplomów stypendystom Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Edukacji Narodowej

Polski.

W województwie podlaskim stypendia Prezesa Rady Ministrów na rok szkolny 2019/2020 przyznano 118 uczniom. W śród nich 19 osób odebrało dyplom po raz drugi z rzędu. Wszyscy – pełni powagi, ale i satysfakcji, odświętnie ubrani – z dumą stawali w szeregu, by odebrać z rąk Ministra Edukacji Narodowej, podpisane przez Premiera Mateusza Morawieckiego dyplomy stypendysty. Pan Dariusz Piontkowski wręczając dyplomy znalazł chwilę na osobistą rozmowę z każdym stypendystą.

Stypendia Ministra Edukacji Narodowej w bieżącym roku szkolnym otrzymało łącznie 29 uczniów podlaskich szkół. Część z nich – uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku – swoje dyplomy odebrała 22 listopada, w setną rocznicę powstania II Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Anny z Sapiehów Jabłonowskiej.

Uroczystość uświetnił swoim występem Międzyszkolny Chór Żeński przy III Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Białymstoku pod kierunkiem dr hab. Anny Olszewskiej, który wykonał dwa radosne utwory jednego z białostockich kompozytorów.

Dla wszystkich stypendystów był to dzień ich święta, w którym mogli poczuć się zauważeni i docenieni. W imieniu uhonorowanych głos zabrała Aleksandra Kopczuk - uczennica VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku, która dziękując za dostrzeżenie przez władze państwowe ich osiągnięć, zobowiązała się do dalszego, konsekwentnego dążenia do pogłębiania wiedzy.

Krzysztof Ostrowski
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Zdjęcia na rozkładówce pochodzą z opisanej uroczystości.

autorem zdjęć jest
Grzegorz Zubrzycki

Od słowa do spotkania

Uczniowie trafiający do Szkoły Podstawowej Nr 30 w Białymstoku rozpoczynają trudną, często wyboistą drogę własnego rozwoju, dążąc do osiągnięcia dojrzałości społecznej, moralnej i emocjonalnej. Wpływ na ten proces ma bardzo wiele czynników natury zewnętrznej jak i wewnętrznej. Pedagodzy SP Nr 30 socjalizację rozumieją jako proces rozwoju społecznego człowieka, kształtowania jego osobowości, przekazywania systemu wartości, norm, wzorów zachowań, obowiązujących we współżyciu z innymi ludźmi oraz umiejętności niezbędnych osobie.

Gdy socjalizacja w szkole przebiega prawidłowo i równolegle z rozwojem moralnym, jej uwieńczeniem jest człowiek funkcjonujący w oparciu o normy, zasady moralne i społeczne. Nie zawsze jednak proces socjalizacji i rozwoju moralnego przebiega prawidłowo. W sytuacji, gdy młody człowiek na drodze własnego rozwoju spotyka bądź zderza się z odtrąceniem emocjonalnym, zaniedbaniem ze strony najbliższego środowiska, zaniedbaniem pedagogicznym, możemy mówić o zwichniętej socjalizacji (Czapów, 1980). Instytucje publiczne określają taką osobę jako zagrożoną niedostosowaniem społecznym i kolejnym krokiem w ich edukacji jest nauka w takiej szkole jak nasza. Nadrzędnym zadaniem wychowawczo-terapeutyczno-edukacyjnym szkoły jest odwrócenie procesu, w jakim znajduje się młody człowiek. On nie trafia do nas jako czysta tablica, przeciwnie – jest zapisany, często kodami, które musimy rozszyfrowywać, często przeżyciami traumatycznymi i zawsze z bagażem doświadczeń, jakich bardzo często nie mają inni przez całe dorosłe życie.

Podstawowymi cechami ucznia jest brak zaufania, niska samoocena, problemy z wyrażaniem emocji, strach przed kolejnym odrzuceniem, obawa przed brakiem akceptacji. Dominuje myślenie „w życiu nie ma nic za darmo, dorośli są źli – zawsze ich testuj, licz na siebie, moje życie – moje zasady". Po

© Grzegorz Jakubowski / KPRP

drugiej zaś stronie silna potrzeba przynależenia do kogoś, potrzeba bliskości, szacunku i sukcesu. I ten ciągły niemy krzyk, który słyszą codziennie nauczyciele „zobaczcie mnie, jestem tu, moje potrzeby też są ważne".

Oddziaływania naprawcze szkoły (akceptacja ucznia takim, jaki jest, zapewnienie bezpieczeństwa, rozwijanie umiejętności wyrażania emocji i uświadamianie, że emocje to codzienność człowieka, a problem to umiejętność ich wyrażania) w początkowym okresie napotykają na duży opór dziecka. Jest to strach przed zburzeniem dotychczasowego systemu norm, zasad i wartości, z których wyrosło i w które wrosło. „Jeśli tego, co mam, nie będę miał, jeśli to jest złe, to co mi pozostanie? Jeśli przyjmę ich normy, to kim będę dla własnego środowiska?"- zdaje się pytać sam siebie. Rodzi się konflikt wewnętrzny w młodym człowieku. W tym miejscu nauczyciele wiedzą, ze podążamy wychowawczo i terapeutycznie w dobrym kierunku.

Kolejnym krokiem jest wywołanie tzw. motywacji zewnętrznej

oraz uświadomienie, że życie polega na dokonywaniu wyborów i ponoszeniu konsekwencji własnych decyzji. Uczeń w początkowym okresie nie ma motywacji do pracy nad zmianą, sam z siebie wewnętrznie nie wkłada zbyt wiele wysiłku. Dlatego stosujemy metody do przebudzenia i pobudzenia wewnętrznych chęci. Uczeń ma możliwość osiągnięcia sukcesu edukacyjnego, publicznej prezentacji (apele, akademie), jest akceptowany, szanowane są jego uczucia i zdanie. Jeśli postąpi niewłaściwie, negowany jest jego czyn, a nie on sam. Ma możliwość współdecydowania o sprawach uczniowskich. Bardzo istotnym elementem pracy na tym etapie jest uświadomienie dziecku faktu dokonywania wyborów przez niego.

Jeżeli uczeń zrozumie, że to on dokonuje wyboru, to szkołę zacznie traktować przyjaźniej, może początkowo jako tzw. mniejsze zło, ale później, aby uniknąć dysonansu poznawczego, uwewnętrzni ten wybór jako celowy i świadomy, a co najważniejsze – uzna go za słuszny, co jest celem naszej pracy terapeutycznej. Powoli rodzi się w nim motywacja wewnętrzna. Dziecko zaczyna myśleć: „Chce mi się to zrobić, to moje miejsce, nie wszyscy dorośli są przeciwko mnie". Gdy nasz uczeń czuje się potrzebny, akceptowany i ważny – my również czujemy się potrzebni i mamy świadomość, iż podążamy w tę samą stronę.

I tak było tym razem….

Wspólne dekorowanie świątecznych świec w atmosferze ra-

dości i dziecięcego śmiechu grupa świetlicowa „Aniołki" ze Szkoły Podstawowej nr 30 w Białymstoku zapamięta na długo. 27 listopada 2019 r. świetlicę szkolną odwiedził bardzo niezwykły gość – Pierwsza Dama RP – Pani Agata Kornhauser-Duda.

„Aniołki", bo o nich mowa, to grupa świetlicowa, która co roku wybiera osobę, której wysyła życzenia świąteczne. Dzieci chcą, aby własnoręcznie wykonane kartki umiliły innym święta, a wszystkie życzenia się spełniły. Wysłały więc życzenia do Pałacu Prezydenckiego i długo na odpowiedź nie musiały czekać. Małżonka Pana Prezydenta Andrzeja Dudy osobiście zechciała spotkać się z dziećmi i odpowiedzieć na pytania zadane w liście. „Aniołki" przeprowadziły wywiad z Panią Prezydentową. Dowiedziały się, co Pan Prezydent lubi najbardziej jeść na obiad, czy jeździ na rowerze i czy ma psa. Zapytały też, jaki jest ulubiony kolor Pani Agaty, czy łatwo jest być żoną Prezydenta i jak to jest mieszkać w pałacu. W dalszej części spotkania Pierwsza Dama poprowadziła nietypową lekcję języka niemieckiego.

Wizyta Pierwszej Damy RP w naszej szkole była dla dzieci wielkim zaskoczeniem, zaszczytem i wyróżnieniem. Przeżyły niewątpliwie wzruszające chwile, że ktoś tak ważny w kraju przyjeżdża na Orlą do nich. Dzieci ucieszyły się z prezentów, jakie otrzymały od Pani Prezydentowej, zaś dorośli – rodzice i nauczyciele ze wspólnie spędzonego czasu.

Maria Elżbieta Kondzior
dyrektor
Szkoła Podstawowa
Nr 30 Specjalna
w Białymstoku

Wojewódzki Konkurs Krasomówczy

27.11.2019 r. w Szkole Podstawowej nr 47 im. Jana Klemensa Branickiego w Białymstoku odbyła się 5 edycja Wojewódzkiego konkursu krasomówczego pt. „Nieznane podania, legendy, klechdy Podlasia z babcinej szuflady". Konkurs odbył się pod honorowym patronatem Stowarzyszenia Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich. Został zorganizowany przez nauczycieli bibliotekarzy SP 47. Do konkursu zgłosiło się 26 uczniów z dwunastu szkół województwa podlaskiego. Wszystkich zebranych powitała Alina Borowska - koordynator biblioteki, która poprowadziła konkurs. Głos zabrała dyrektor szkoły Halina Hapunik. W swoim wystąpieniu zachęciła uczniów do poznawania historii,

tradycji i kultury Podlasia oraz życzyła miłego pobytu w na-szej szkole. W trakcie V edycji konkursu można było usłyszeć wiele nowych i mało znanych legend, m.in. : „Praczek z białostockich Plant"; „Pierwszego białostockiego graffiti"; „Wyludnionej wsi w Puszczy Knyszyńskiej"; „Jak w Bielsku gęsi kuto"; „Duchów Rajska"; „Jak płonęła wieś Saki w Święto Bożego Ciała"; „Puszczy 400 źródeł"; „Biednego Maćka. Legendy o powstaniu miejscowości Boćki"; „Dzika z czarnym krzyżem"; „Na tropie jelenia. Legendy o powstaniu Augustowa", „Legendy o Nettcie"; „Legendy o Wingrynie i Fabianie"; „Skarbu Knyszyńskiej Góry"; „Dwóch braci"; „Boga wody"; „Legendy o wielkoludach"; „Złotej karocy"; „Czarciego kopyta".

Poziom konkursu był bardzo wysoki. Jury w składzie: dr Grażyna Charytoniuk - Michiej - filolog, bibliotekoznawca, pracownik Uniwersytetu w Białymstoku - przewodnicząca, Barbara Troc - kierownik Filii nr 9 Książnicy Podlaskiej w Białymstoku, Małgorzata Nikonowicz - Łubko - nauczyciel polonista, przyznało uczniom następujące miejsca i wyróżnienia:

1 miejsce ex aequo: SP 3 w Bielsku Podlaskim; SP 45 w Białymstoku; SP 12 w Białymstoku;

2 miejsce ex aequo: SP 47 w Białymstoku; SP 49 w Białymstoku;

3 miejsce ex aequo: SP 3 w Bielsku Podlaskim; SP 5 w Bielsku Podlaskim; SP 45 w Białymstoku;

Wyróżnienia ex aequo: SP w Sobolewie; SP 15 w Białymstoku; SP 16 w Białymstoku; SP 47 w Białymstoku; SP 12 w Białymstoku; ZSzP 4 w Białymstoku.

Poza konkursem wystąpił uczeń kl. 3 e SP 47 w Białymstoku, który otrzymał nagrodę specjalną.

Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody i dyplomy, które wręczyły wicedyrektor szkoły Marlena Sokół oraz przewodnicząca jury dr Grażyna Charytoniuk - Michiej. Konkurs odbył się w bardzo miłej atmosferze. Jego przebieg obserwowała dyrekcja szkoły, uczniowie, nauczyciele i rodzice. Należy podkreślić fakt, iż w każdej edycji konkursu w większości prezentowane są nowe, podlaskie legendy. Uczniowie, nauczyciele a czasami i całe rodziny uczestników wyszukują legendy mało znane, niepublikowane, przekazywane ustnie z pokolenia na pokolenie. Jeden z uczniów przed swoim występem powiedział, iż uczestnictwo w konkursie pozwala mu na wyrażenie postawy patriotycznej i pogłębienie umiłowania małej Ojczyzny. Uczniowie i nauczyciele wyrazili chęć wzięcia udziału w konkursie w przyszłym roku szkolnym i żegnali się słowami „do zobaczenia za rok" .

Alina Borowska
nauczyciel
Szkoła Podstawowa nr 47
im. Jana Klemensa Branickiego
w Białymstoku

Niezapomniane jasełka w Szkole Podstawowej w Zabielu

„Przygotuj serce na przyjście Pana" – pod tym hasłem 19 grudnia 2019 odbyły się w naszej szkole uroczystości wprowadzające nas w magiczny okres świąt Bożego Narodzenia. Na widowni zasiedli wyjątkowi goście: Podlaski Kurator Oświaty Beata Pietruszka wraz z przedstawicielami Delegatury w Łomży Kuratorium Oświaty w Białymstoku, wójt gminy Kolno Józef Bogdan Wiśniewski, przewodniczący Rady Gminy Kolno Anastazy Jan Kalinowski wraz z przedstawicielami władz samorządowych, przedstawiciele Rady Rodziców oraz nauczyciele i uczniowie.

Święta Bożego Narodzenia obchodzone są od setek lat. Przez ten czas narodziły się rozmaite świąteczne tradycje. Każdemu z nas Boże Narodzenie kojarzy się z symbolami tego święta, czyli z choinką, prezentami, kolędami. Jednak przede wszystkim jest to święto religijne.

Czas Bożego Narodzenia jest wyjątkowo tajemniczy, długo się do niego zawsze przygotowywano i pilnowano, by nic nie zostało zaniedbane. Wyraźnie odczuwamy prawdziwie magiczną, świąteczną aurę. W Boże Narodzenie bliscy spotykają się, żeby wspólnie miło spędzić czas.

Częścią bogatej historii tego świątecznego okresu są różnorodne tradycje. W Szkole Podstawowej w Zabielu również staramy się je podtrzymywać i zapoznawać z nimi naszych uczniów. Celem naszych działań w tym zakresie jest wytworzenie radosnego nastroju oczekiwania na zbliżające się Święta

Bożego Narodzenia wzmacnianie więzi międzyludzkich i czerpanie radości z bycia razem, a także kształcenie właściwego stosunku do tradycji i zwyczajów świątecznych. Jedną z tradycji są jasełka - spektakle o narodzinach Dzieciątka Jezus w Betlejem. Główną częścią naszej uroczystości było więc przedstawienie jasełkowe pt. „Broda Heroda". To pełna humoru i wzruszeń niebanalna historia Świąt Bożego Narodzenia. Obok postaci Maryi, Józefa, Heroda, pasterzy, aniołów i diabłów, na scenie pojawiły się zwierzęta ze szczególną rolą pewnej ptasiej rodziny, której losy krzyżują się z przeżyciami Świętej Rodziny w Nazarecie. Swoje umiejętności aktorskie, taneczne i wokalne zaprezentowały dzieci oddziału przedszkolnego oraz klas starszych. Za sprawą niezwykłej scenografii, pieczołowicie dobranych strojów i rekwizytów oraz piosenek, tańców i przede wszystkim ciekawego scenariusza, zgromadzeni mieli możliwość przeniesienia się w czasy narodzin Jezusa. Przedstawienie rozbawiło publiczność, czasami zaskoczyło, ale przede wszystkim pobudziło do refleksji nad odwieczną walką dobra ze złem.

Za swój artystyczny trud wykonawcy i wszyscy ci, dzięki którym przedstawienie było tak dobrze przygotowane, otrzymali gromkie brawa, a dzieci kosz słodyczy od pani Beaty Pietruszki - -Podlaskiego Kuratora Oświaty.

Święta Bożego Narodzenia to czas radości i wybaczania sobie krzywd. Za zwyczaj typowo polski uważa się wigilijne dzielenie się opłatkiem. Kojarzy się ono jednoznacznie z Bożym Narodzeniem Dzieląc się opłatkiem, składamy sobie życzenia. To jeden z najbardziej wzruszających momentów, przy którym niejedna osoba uroni łzę. Jak więc na spotkanie bożonarodzeniowe przystało, były też życzenia i tradycyjne łamanie się opłatkiem, a także nieodłącznie związane z tym świętem śpiewane przez wszystkich kolędy i pastorałki. Każdy uczestnik spotkania otrzymał piernikowe serce, a honorowi goście świąteczne stroiki przygotowane przez jedną z mam.

Święta Bożego Narodzenia to piękny, magiczny czas. Z pewnością nasza szkolna uroczystość była dla wszystkich jej uczestników niezapomnianym przeżyciem.

Ewa Lipnicka
Dyrektor
Szkoła Podstawowa
w Zabielu

„Idą święta, nie o sms-ie, ale o kartce pamiętaj”

W grudniu 2019 r. uczniowie klas VI Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie po raz kolejny włączyli się w realizację ogólnopolskiego projektu „IDĄ ŚWIĘTA, NIE O SMS-IE, ALE O KARTCE PAMIĘTAJ”, której organizatorem jest Fundacja „Dbam o Mój Z@sięg”. Celem kampanii było zwrócenie uwagi dzieci i ich rodziców na to, jak ważne są osobiste relacje w rodzinie, szczególna pamięć o jej członkach i kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych - w tym pisania kartek świątecznych. Założeniem projektu było też przeciwdziałanie fonoholizmowi oraz e-uzależnieniom u dzieci.

W szkole rozwiesiliśmy plakaty informujące o akcji. Uczniowie chętnie włączyli się do działań w projekt polegający na wysyłaniu kartek świątecznych, przygotowali piękne życzenia oraz ozdobili kartki według indywidualnych pomysłów. Dzieci wypisywały na kartkach życzenia dla najbliższych, uczyły się redagować ich treść oraz poprawnie je adresować. Dzięki takim działaniom rozwijaliśmy kreatywność, umiejętności plastyczne i językowe naszych podopiecznych.

Podczas pisania kartek towarzyszył nam świąteczny nastrój. Przy ich wypisywaniu rozmawialiśmy o znaczeniu Świąt Bożego Narodzenia, zwyczajach i tradycjach świątecznych. Dyskutowaliśmy też o tym, dlaczego wysyłanie kartek jest takie ważne - poprzez własnoręczne napisanie kilku słów podkreślamy wyjątkowość osób, do których zamierzamy wysłać kartkę świąteczną.

Dzieci poznały i przypomniały w domach tradycję wypisywania kartek świątecznych do najbliższych, każde z nich wielkim zaangażowaniem podchodziło do tego działania. Młodzi ludzie zrozumieli jak duża jest różnica pomiędzy wysłanym sms-em i kartką świąteczną. Mieli oni możliwość wysłać swoje życzenia w tradycyjny sposób, a sama akcja przypomniała nam, jak wspaniałym zwyczajem jest wysyłanie kartek tradycyjną pocztą. Mamy nadzieję, że dzięki temu młodzież i dzieci chętniej będą pisać nie tylko pocztówki, ale również listy do bliskich.

Wszystkim serdecznie dziękujemy za udział w akcji oraz współtworzenie ogólnopolskiej kampanii społecznej pod hasłem: „Idą święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj".

Iwona Lewszyk
koordynator projektu
Szkoła Podstawowa nr 1
w Grajewie

Szkolne Obchody Roku Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 2019 Kawalera Orderu Virtuti Militari

„Jestem pisarzem tego, co jest pomiędzy, innego wymiaru (...). Zaczyna mnie pasjonować, gdy pojawia się przestrzeń między dwoma światami". Słowa te, wypowiedziane przez autora „Wieży", tworzą fundament wydarzeń edukacyjnych, które stały się udziałem społeczności szkolnej I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Grajewie w Roku Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Organizatorom tego przedsięwzięcia kulturalnego przyświecało wiele celów, spośród których kluczowym było popularyzowanie artystycznego dorobku wielkiego pisarza oraz świata wartości z patriotyzmem w roli głównej w 101. rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości i w roku obchodów Stulecia naszego liceum (1919-2019).

Propozycja zorganizowania obchodów Roku Herlinga-Grudzińskiego spotkała się z zainteresowaniem i aplauzem ze strony grajewskich licealistów, tym bardziej że w roku szkolnym 2018/2019 bardzo uroczyście świętowaliśmy

Rok Zbigniewa Herberta i jeszcze mieliśmy w pamięci to piękne szkolno-ojczyźniane wydarzenie. Wspólnota ducha, umiłowanie nieprzeźroczystego stylu, subtelna metaforyka, pasja poznawania, zwłaszcza że losy i twórczość tego artysty słowa są raczej mało znane, skłoniły nas do intensywnej pracy badawczej. W podstawie programowej liceum ogólnokształcącego bowiem, jako tekst obowiązkowy, widnieje jedynie rozpoznawalny „Inny świat". Zapiski sowieckie, nad którym poloniści wraz z uczniami pochylają się dopiero w klasie maturalnej. Chcieliśmy więc przy-bliżyć uczniom naszej szkoły bio-grafię oraz twórczość wielkiego Polaka, któremu przyszło przeżyć czasy totalitarnej przemocy i kryzysu wartości. Więzień sowieckiego łagru, żołnierz Armii Andersa, uczestnik bitwy pod Monte Cassino, emigrant, współpracownik Kultury i Radia Wolna Europa sprawił, że całym umysłem i sercem zaangażowaliśmy się w proces eksplorowania jego – jakże frapującej – krainy rozpościerającej się od Suchedniowa po Neapol. Jednak najwięcej radości dawała nam podróż po kartach jego dzieł, bowiem dzięki niej mogliśmy dotknąć pejzażu duszy Bohatera Roku 2019. A powróciwszy z literackiej eskapady, zaprosiliśmy uczniów klas humanistycznych, dyrekcję, nauczycieli oraz przyjaciół szkoły do świata spod znaku Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. I, trzeba przyznać, że wiele się działo w ciągu tych dwu pamiętnych dni.

Projekt edukacyjny dedykowany autorowi „Dziennika pisanego nocą" był realizowany w grajewskim liceum 25 i 26 listopada 2019 roku. Poprzedziły go trzytygodniowe intensywne przygotowania, bowiem zadań do zrealizowania, obejmujących wiele obszarów kulturalnej aktywności, było naprawdę dużo. Scenografia, dekoracje, sztuka recytacji, kunszt muzyczny, artystyczne opracowanie formy plakatów, zaproszeń, przygotowanie gablot tematycznych – wszystko to współtworzyło formułę naszego przedsięwzięcia kulturalnego. Organizatorzy tegoż – Emilia Świderska, Jolanta Lamirowska, dyrektor Grzegorz Curyło, którzy czuwali nad całością projektu edukacyjnego, bardzo serdecznie dziękują wszystkim uczniom zaangażowanym w obchody Roku Herlinga-Grudzińskiego.

Szkolne Obchody Roku Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 2019
25 listopada 2019 r. – wykład prof. Dariusza Kuleszy

Obchody Roku Herlinga-Grudzińskiego inauguruje prof. zw. Dariusz Kulesza, pracownik naukowy Uniwersytetu w Białymstoku, swoim wykładem „Inne światy Herlinga-Grudzińskiego". Nieszablonowa forma przekazywania wiedzy – frapująca opowieść o życiu i twórczości poety, o świecie aksjologii, godności, cierpieniu, zniewoleniu, upadku moralnym człowieka, nihilizmie, trzymająca w napięciu, sprawia, że uczniowie myślami przenoszą się do biograficznego i literackiego świata skompono-

wanego przez autora „Drugiego Przyjścia".

25 listopada 2019 r. – Konkurs Recytatorski Prozy Herlinga-Grudzińskiego

Rozpoczyna się Konkurs Recytatorski Prozy Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, w którym biorą udział nie tylko licealiści, ale również uczniowie szkół podstawowych. Młodzież recytuje prozatorskie fragmenty dzieł pisarza, wywierając duży wpływ na świat emocji zgromadzonych słuchaczy. Ci ostatni nie kryją łez wzruszenia oraz swojego podziwu dla umiejętności młodych adeptów sztuki recytatorskiej.

W młodszej kategorii wiekowej laureatami zostają:
1. miejsce – Oliwia Dzięgielewska,

2. miejsce – Igor Borawski,

3. miejsce – Aleksandra Szatyłowicz.

Wyróżnienia otrzymują: Agata Finfando i Wiktoria Siedlecka.

Z kolei w drugiej kategorii przyznano aż 4 wyróżnienia: Emilii Czaplickiej, Monice Łagunie, Emilii Nagel oraz Weronice Żmijewskiej. Laureatkami **1. miejsca ex aequo zostają:** Zuzanna i Elina Pavliv; **laureatką 3. miejsca** – Aleksandra Czaplicka. Artystyczną całość uświetnia występ Szymona Waszkiewicza, który zaprasza zgromadzonych do wysłuchania Romance de amore Gomeza, Etiudy e-moll Tarregi i Przepióreczki.

26 listopada 2019 r. – kawiarenka literacka

Herbatka z Herlingiem w szkolnej kawiarence literackiej, w niezwykle miłej atmosferze, to kolejny rozdział sagi o autorze „Białej nocy miłości". Jej uczestnikami są uczniowie czterech klas humanistycznych wraz z nauczycielami. Jakub Cisło, wprowadzając wszystkich zgromadzonych do epistemologicznej odysei o życiu i twórczości wybitnego pisarza, wykonuje klasyczny utwór Prelude in E-Minor (op.28 no. 4) Fryderyka Chopina (pianino). Po nim prelegenci – Zuzanna Pytel, Gabriela Rong, Dawid Burzyński oraz Marcel Formejster snują niezwykle barwne opowieści o Gustawie Herlingu-Grudzińskim, o jego życiu i artystycznym dorobku. Następnie Kinga Glińska, prezentuje wiersz, który powstał pod wpływem opowiadania Herlinga-Grudzińskiego jako owoc indywidualnej recepcji dzieła.
Do drugiej części spotkania muzycznie wprowadza nas Ola Czaplicka, która śpiewa „Unieś mnie" – przepiękny autorski tekst. Następ-

nie Dawid Burzyński opowiada o „Innym świecie", o dramacie życia w sowieckim obozie pracy, który – słusznie – porównuje do infernum. Prezentuje dzieje życia Herlinga-Grudzińskiego od jego koszmarnego pobytu w Jercewie, poprzez zwolnienie z obozu, przyłączenie się do Armii Andersa po emigrację i odznaczenie Orderem Orła Białego. Z kolei Marcel Formejster zwraca uwagę na wielką rolę, jaką Bohater Roku 2019 odegrał w tworzeniu paryskiej „Kultury" i jego przyjaźń z Jerzym Giedroyciem.

Anegdoty, dygresje i złote myśli poetyckie są istotną częścią wystąpień uczniów, którzy wykazują się imponującą wiedzą zarówno w dziedzinie literackiej, jak i historycznej oraz dużymi umiejętnościami retorycznymi.

dr Emilia Świderska
nauczycielka
języka polskiego
Zespół Szkół nr 1
w Grajewie

autorzy fotografii:
Kinga Glińska,
Emilia Świderska

Są miejsca, czasy i ludzie, których się nie zapomina

Połączenie sił to początek,
pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces
Henry Ford

„90 lat minęło jak jeden dzień…na drugie tyle teraz przygotuj się, a może i na trzecie, któż to wie..." - chciałoby się zaśpiewać, parafrazując słowa Jana Tadeusza Stanisławskiego. 90 lat w historii szkoły to przecież przeszłość nie tylko wielu pokoleń, ale integralna część historii naszego miasta, której ważne ogniwo stanowią ludzie wychowani i wykształceni w murach Zespołu Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku.

Historia szkoły rozpoczęła się 90 lat temu, w roku 1929, kiedy to powołana została do życia Publiczna Dokształcająca Szkoła Zawodowa. Na przestrzeni 90 lat placówka wykształciła 17 443 absolwentów – przedstawicieli świata

nauki, nauczycieli, inżynierów, polityków, duchownych, przedsiębiorców – ludzi szlachetnych i wartościowych. W różnych zawirowaniach życiowych, często celowych i zamierzonych, czasami losowych, pod różną egidą ustrojową w swym funkcjonowaniu szkoła miała 11 dyrektorów, 8 razy zmienialiśmy nazwę, 7 razy zmieniała się lokalizacja szkoły i warsztatów. Nie o liczby jednak przecież tylko chodzi…

25 października 2019 roku spotkały się ze sobą przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, a Jubileusz 90-lecia szkoły połączył miejsca, ludzi i czas. Zewsząd słychać było słowa pełne uznania i podziwu, strumieniem płynęły gratulacje. Sukcesy, osiągnięcia i dokonania dokumentowały bogatą historię szkoły, jej uczniów i nauczycieli, pokazywały wspaniałą teraźniejszość i nieśmiało rysowały nieznaną przyszłość.

Licznie zgromadzeni goście uświetnili swoją obecnością uroczystość, a znamienici absolwenci, m. in. Biskup Supraski Andrzej; Prof. UwB Wojciech Śleszyński, Dyrektor Muzeum Sybiru; Henryka i Zbigniew Wasilukowie, właściciele firmy HASS WASILUK; Wiesław Kulesza Wójt Gminy Gródek; Piotr Sadowski - sportowiec, strongman, potwierdzili, że szkoła niejednokrotnie wyznaczała kierunek ich życiowych wędrówek. Z zakamarków pamięci wywołane zostały wspomnienia szkolnych przeżyć…. Bo szkoła przecież jest zawsze młoda. Niezależnie od daty założenia tworzą ją przecież ciągle młodzi ludzie.

Jubileusz szkoły pokazał, że Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku to miejsce, które łączy w sposób szczególny szerokie grono przyjaciół, którzy towarzyszą codziennej pracy, bez względu na czas i okoliczności. To ludzie, którzy podczas uroczystości odebrali z rąk Renaty Frankowskiej - dyrektora szkoły, statuetkę z tytułem honorowym – PRZYJACIEL SZKOŁY w podziękowaniu za szczególną pomoc i życzliwość. Z nieukrywaną dumą znaleźli się wśród nich: włodarze miasta, przedstawiciele władz wojewódzkich, duchowni, przedstawiciele organu nadzoru pedagogicznego, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji związkowych, formacji mundurowych oraz mediów lokalnych.

Przygotowanie jubileuszu było udziałem wielu osób, w tym także środowiska zewnętrznego, za co serdecznie dziękujemy.

Renata Frankowska
Halina Kondratiuk-Chudek
Zespół Szkół Technicznych
im. gen. Władysława Andersa
w Białymstoku

fot.Maritta Kossakowska